

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Milotice nad Opavou, okr. Bruntál

793 11 Milotice nad Opavou č. 95

Identifikátor zařízení: 600 131 211

Zřizovatel: Obec Milotice nad Opavou, 793 11 Milotice nad Opavou č. 95

Školský úřad Bruntál, květná č.64, 792 01 Bruntál

Termín konání orientační inspekce: 18. a 19. duben 2000

Čj.	141 680/00-11056
Signatura	onlat114

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola i obecní úřad jsou společně umístěny v jedné budově v horní části svažité a protáhlé vesnice. Škola má k dispozici jednu třídu, která slouží současně jako jídelna. Kromě šatny a sociálního zařízení se zde nachází také samostatná ložnice a tělocvična. Školní nábytek včetně koberců je již zastaralý, ale upraven je do účelových zákoutí tak, aby co nejlépe sloužil potřebám dětí. Stěny místností mají starou, velmi opotřebovanou malbu, která snižuje celkovou estetickou hodnotu prostředí. Školní zahrada ve svahu za budovou má jen základní výbavu a rovněž není delší dobu nově vybavována. Obecní úřad provádí pravidelnou povrchovou údržbu včetně úpravy porostu.

Místní Dětský domov má v letošním roce přihlášeno k pravidelné docházce 10 svých svěřenců předškolního věku (zejména mladší věkovou skupinu). Vzhledem k zapsanému počtu dětí (24) a charakteru výchovně-vzdělávacího programu jsou prostorové podmínky příznivé.

Vybavení pomůckami, hračkami a spotřebním materiálem je z hlediska množství dostačující, nabídka současných produktů je opatrná (nedostatek finančních prostředků), omezená na nejdůležitější potřeby výchovně-vzdělávacího procesu. Studium odborné a pedagogické literatury ředitelka řeší pravidelným zapůjčováním rozmanitých titulů v Okresní pedagogické knihovně. Z didaktické techniky škola nejvíce využívá radiomagnetofon.

Režim dne respektuje dodržování zásad psychohygieny, uspořádání činností je z hlediska vyváženosti a rozmanitosti vhodně organizováno, pitný režim je dlouhodobě zajišťován.

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťují dvě pedagogické pracovnice (dojíždějící) s odbornou a pedagogickou způsobilostí (učitelka s pracovním úvazkem 0,94) a s dostatečnou praxí. Učitelky reagují na skutečnost, že mateřská škola celodenně pečuje o děti původně pocházející ze slabého sociálního prostředí, v současnosti umístěné v Dětském domově v Miloticích (dále jen DD) a průběžně se vzdělávají zejména v logopedii a v oblasti práce s postiženými dětmi.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti

Z posouzení systému plánování a přípravy pedagogické činnosti za uplynulé období je zřejmé, že škola reaguje na současné požadavky individualizace výchovy a na aktuální věkové složení dětské skupiny pro daný školní rok. Zvyšování praktické využitelnosti týdenních plánů umožňuje plnit zadané úkoly strukturované a přiměřené k věkovým a vývojovým zvláštěstím dětí. Jednotlivé okruhy témat jsou vybírány v souladu s podmínkami, ve kterých se předškolní zařízení nachází.

Pozorováním, kontrolou a rozбором dokumentace bylo zjištěno, že řízené výchovně-vzdělávací činnosti jsou pravidelně realizovány se snahou o integraci v rámci motivačního tematického celku s návazností na předchozí znalosti, zkušenosti i praktické dovednosti dětí. Jejich organizace a vřazování do denního programu byly z hlediska psychohygieny méně vhodné např. dvě řízené aktivity s celou dětskou skupinou následující těsně za sebou, což vedlo k nižší úrovni pozornosti některých dětí. Zejména děti z prostředí dětského domova mají problémy soustředit svůj zájem a pozornost k jakékoli nabízené činnosti. Určité motivační postupy neměly na tyto děti vždy žádoucí účinek a mýjely se s jejich vnitřním prožitkem. Přestože byly hodnoceny odlišné výkony dětí, hodnocení učitelkami bylo vždy kladné.

Hodnocení projevů chování nebylo nadměrně zdůrazňováno, nevhodné projevy dětí byly minimalizovány, což podporovalo při řízených činnostech celkovou pozitivní atmosféru.

Spontánní činnosti

Při inspekci byly sledovány veškeré podmínky, úroveň motivace, interakce a komunikace, verbální projevy učitelek i dětí a jejich celková účinnost spontánních činností na citové prožitky dětí.

Pro spontánní a hrové činnosti vymezuje mateřská škola dostatečný časový prostor v dopoledních i odpoledních hodinách. Úprava vnitřního prostředí umožňuje dětem individuální i skupinové námětové hry. Uspokojovat potřebu spontánního pohybu mohou děti ve vedlejší tělocvičně. Uspořádání výtvarného materiálu je vhodné, uspořádání hraček a dalších pomůcek v nábytku je méně důmyslné vzhledem k praktické a pohotové sebeobsluze dětí.

V každodenní nabídce výtvarných a pracovních činností mají děti možnost rozvíjet svoji tvořivost i rozličné praktické dovednosti v souladu s týdenním motivačním námětem. Výsledky těchto činností jsou součástí výzdoby školních prostor.

Při posuzování celkové motivační úrovně byla zjištěna přímá návaznost na týdenní námět uvedený v pracovním plánu. Motivační postupy volené v průběhu spontánních činností účinkovaly rozdílným způsobem na děti místní a na několik dětí z dětského domova, které evidentně vyžadovaly neustálou přítomnost učitelky, aby se zapojily do hry. Účinnost motivace snižovaly také nadměrné prostoje vznikající při režimových momentech, např. hodnocení her, hodnocení výtvarných prací, při ukončování jídla, což v konečném důsledku snižovalo pozornost dětí.

V praxi uplatňovaný individuální přístup učitelek, jejich trpělivost s problémovými dětmi a zvolené způsoby verbální i neverbální komunikace vytvářely ve třídě příznivou atmosféru.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti byla posuzována z hlediska podmínek a možností školy vyhovět současným trendům předškolní pedagogiky s požadavky na individualizovanou výchovu dítěte a zřetelem na jeho osobnostní rozvoj. Výraznější nedostatky se objevily v materiálně-technickém zázemí a ve funkčnosti zvolených organizačních forem a metod práce vzhledem k aktuálnímu složení dětské skupiny. Velmi dobré dílčí výsledky byly zaznamenány zejména v oblasti pěstování pozitivních psychosociálních vztahů (důvěra, bezpečí, sebeobsluha, bezprostřední komunikace) a vzájemné spolupráce dětí. Na základě všech výše uvedených skutečností byla zjištěna dobrá úroveň výchovně-vzdělávací činnosti školy.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry pro celkovou činnost školy jsou součástí ročního plánu. Výchovně-vzdělávací program je orientován na sociální vývoj a rozvoj dětské psychiky, na tělesné zdraví

a estetické citění dětí. V příslušné dokumentaci jsou uvedeny i konkrétní prostředky realizace s vazbou na rodiče a se snahou o spolupráci s dětským domovem. V souvislosti s plánováním výchovně-vzdělávacího programu byl předložen také plán průběžného vzdělávání pedagogů a plán školních aktivit (slavnosti a významné dny, výstavy, přednášky) směrem k rodičům a veřejnosti. K tvorbě plánů jsou využívány moderní metodické materiály. V ročním plánu jsou přehledně uvedeny další informace o vnitřní struktuře a organizaci pedagogického procesu i provozu školy.

V tomto školním roce je sledována adaptace nových dětí z dětského domova na podmínky a prostředí školy. Získané poznatky o dětech nejsou náležitě zužitkovány ve prospěch dětí, poněvadž spolupráce s pedagogickým sborem DD není žádoucím způsobem rozvinutá.

Při posouzení praktického způsobu řízení a s přihlédnutím k velikosti předškolního zařízení a koncepci výchovného programu byla vyhodnocena velmi dobrá efektivita plánování.

Organizování

Základní pravidla organizace provozu jsou vyjádřena v řádu školy, který akceptuje specifické podmínky předškolního zařízení. Všichni zaměstnanci byli s dokumentem prokazatelně seznámeni, vnitřní řád je k dispozici rodičům. Provozní doba je v odpoledních hodinách dostatečně dlouhá, je v ní prostor pro dokončování započatých činností, pro další hry, další pohybové aktivity a také pro činnosti směřující u nejstarších dětí k získávání dovedností potřebných pro vstup do základní školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je stanovena rozvrhem přímé výchovné práce. Možnost souběžného působení je omezena sníženým pracovním úvazkem učitelky a dojížděním obou pedagogických pracovníků. Kompetence pedagogů i pracovníků provozu jsou jasně vymezeny v pracovních náplních jednotlivců i v organizaci školy.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu ředitelky se zaměstnanci a na promyšlené struktuře operativních i plánovaných porad. Jejich obsah i časový harmonogram je uveden v ročním plánu práce, zápisy z těchto porad mají dobrou vypovídací hodnotu. K rychlému, operativnímu předávání informací slouží také nástěnky a vývěsky.

Vnější informační systém je zaměřen na zkvalitňování komunikace s rodičovskou veřejností. Je zřejmý pozitivní trend podněcovat aktivitu rodičů a inspirovat je v oblasti jejich výchovných možností. Škola organizuje vlastními silami v této oblasti přednášky pro rodiče, např. *Věkové zvláštnosti dětí a Těší se vaše dítě do školy?* Rodičům je také nabízena odborná literatura a prováděn je i výběr textů s aktuální tematikou. Názory rodičů byly v průběhu inspekce zjišťovány dotazníkovou metodou. Z průzkumu vyplývá jejich spokojenost s činností mateřské školy. Kritika se objevila pouze v oblasti materiálního vybavení školy a školní zahrady. Dětský domov na dotazník inspekce nereagoval.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Další operativní a třídní dokumentace je vedena přehledně a má dobrou vypovídací hodnotu. Důvěrné informace a ochrana dat je dostatečně zajištěna.

Škola nemá integrovány zdravotně postižené žáky (ZPŽ), v letošním roce pečuje o dvě děti s odloženou školní docházkou, u kterých provádí diagnostickou činnost a zprostředkovává logopedickou péči ve spolupráci s Pedagogicko- psychologickou poradnou v Bruntálu. Ředitelka je také v kontaktu s elementaristkami 1. ZŠ v Bruntálu, kterou děti z Milotic pravidelně navštěvují.

V mateřské škole nejsou v současnosti organizovány žádné zájmové aktivity. Škola se podílí na kulturním životě své obce několika akcemi v roce, např. *Zahradní slavnosti*, *Sportovní odpoledne*, *Den matek*, *Loučení se školáky*, programem pro staré občany a výtvarnými výstavkami. Vzájemná informovanost a spolupráce se zřizovatelem je pozitivní skutečností.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání předškolního zařízení a informačních systémů je velmi dobrá, vykazuje výraznou převahu pozitivních zjištění.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k velikosti zařízení vykazuje vedení a motivování pracovníků určitá specifika. Především je to skutečnost, že je zde téměř 50% dětí DD. Předpokladem pro jejich úspěšné začlenění do života školy je prosociální chování všech zaměstnanců školy a akceptace požadavků ředitelky na výchovné postoje a projevy vůči těmto dětem. Styl řízení je demokratický s dostatečným prostorem pro zodpovědný přístup a seberealizaci všech zúčastněných. Vytvořeny jsou také podmínky pro další vzdělávání pedagogů. Výběr vzdělávacích akcí a seminářů se týká především oblasti psychologie a pedagogiky (*Co může pro svého žáka udělat učitel*, *Práce s dětmi se speciálním postižením*), logopedie, péče o životní prostředí a jógy. Hodnocení pracovních aktivit provádí ředitelka na základě vytýčených individuálních úkolů podle předem známých kritérií.

Vedení a motivování pracovního kolektivu má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém ředitelky školy obsahuje jak průběžnou, tak plánovanou kontrolu provozních záležitostí i výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitace jsou zaměřeny na plnění výchovných cílů a jejich frekvence (5) se jeví jako dostačující. Úroveň rozboru a stanovení závěrů z pozorování pedagogické práce učitelky potvrdily, že tato činnost je jedním z prostředků odborného a metodického vedení.

Rozsah kontrolních mechanismů je dostačující a jejich účinnost je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Z posouzení všech výše uvedených aspektů řízení vyplývá, že ředitelka klade velký důraz na praktickou využitelnost plánování výchovně-vzdělávacího programu školy, na otevřenost školy vůči rodičům, na vnitřní podmínky k odbornému růstu se zodpovědným přístupem k jeho realizaci a na vedení školní dokumentace. Požadavky na poskytování materiálních předpokladů, podnětnost a estetickou kvalitu prostředí jsou méně výrazné. Efektivita řízení je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení předškolního zařízení do sítě škol čj. 862/16/99 - Ř
- roční plán školy
- řád školy
- evidence dětí
- personální a hospodářská dokumentace
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- hospitační záznamy
- výchovně vzdělávací plány přímé práce s dětmi a Přehled výchovné práce
- záznamy pedagogické diagnostiky
- výsledky práce s dětmi (výkresy, výrobky, pracovní a grafické listy)

ZÁVĚR

Pozitiva:

- tvorba výchovně- vzdělávacího programu školy a systém plánování
- pozitivní klima, vstřícné a partnerské vztahy mezi účastníky pedagogického procesu
- vhodný systém vedení a motivování kolektivu zaměstnanců
- cílený výběr vzdělávacích aktivit pedagogů vzhledem k aktuální situaci
- otevřenost školy vůči rodičům, nabídky k účinnější participaci na výchově dětí
- významná pomoc mateřské školy při socializaci dětí DD

Negativa:

- materiálně-technické podmínky, estetika prostředí
- nadměrné prostoje a neefektivní využití času při změnách v denním režimu
- účinnost zvolených motivací vzhledem ke specifické skladbě dětí ve třídě, zejména při spontánních činnostech
-

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění čerpány hospodárně vzhledem k účelu jejich poskytnutí.

Předškolní zařízení plní důležitou úlohu ve své lokalitě, výchovně-vzdělávací činnost má dobrou úroveň. Výše uvedená inspekční zjištění potvrzují také velmi dobrou kvalitu řízení mateřské školy.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková v.r.

V Bruntálu dne 28. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. května 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Zdeňka Hiesbocková	Zdeňka Hiesbocková v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	15. 5. 2000	141694/00-11056
Zřizovatel	22. 5. 2000	141699/00-11056

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek.